

Discurs de cloenda

A càrrec de l'Honorable conseller de Presidència de la Generalitat de Catalunya, senyor *Xavier Trias*

Senyor Josep M. Martí, distingides autoritats, senyores i senyors, moltes gràcies, moltes gràcies sinceres a la Comissió Organitzadora per haver-nos convidat a aquest acte de cloenda.

He de disculpar l'absència, aquí entre nosaltres, del president de la Generalitat, que ha fet que recaigui en mi la cloenda d'aquest acte, cosa que he de confessar que em fa una certa il·lusió. No sempre pots cloure el I Congrés de la Ràdio a Catalunya. És important que es faci un I Congrés de la Ràdio a Catalunya, i és el resultat d'una maduració de tot un espectre i d'una normalitat al nostre país. Catalunya sempre històricament ha estat pionera de la radiodifusió. Ara es comentava que va veure el naixement a Barcelona, fa setanta-dos anys, de la radiodifusió catalana, i durant aquest temps s'han esdevingut molts canvis, però sempre i en tot moment la ràdio ha tingut una gran transcendència tant social com des del punt de vista comunicatiu. Una ràdio que sempre ha estat molt imbricada en la nostra societat i una ràdio que és element cabdal de qualsevol projecte col·lectiu, de convivència i d'afirmació cultural.

A Catalunya, això és especialment important: som una nació sense Estat amb una llengua pròpia, i, per tant, la ràdio per a nosaltres és una eina importantíssima en la contribució de la reconstrucció nacional. Durant aquests anys, i sobretot durant aquests últims vint anys, s'han fet moltes coses. A vegades no ho recordem i sempre incidim més en allò que falta fer, però s'ha creat una ràdio pública a Catalunya desplegant les previsions de l'Estatut d'Autonomia; s'ha fet un desplegament competencial que ha possibilitat que el sector de la radiodifusió privat tingués una veu pròpia; s'ha legislat sobre emissores municipals convertint-les en la ràdio pública local i regulant-ne la utilització al nostre territori; s'ha optimitzat l'ocupació de l'espectre radioelèctric. I això s'ha fet, evidentment, amb dificultats, i continua havent-hi dificultats, però jo crec que això és molt important i ha donat lloc que a Catalunya tinguem una comunicació política, que és veritat que té un estil propi, i en alguns aspectes fins i tot podem dir que som capdavanters. Això crec que ens omple d'orgull, però no ens ha de fer oblidar que hi ha molts aspectes en

els quals s'ha de continuar avançant, i hem de continuar avançant, a més, donant resposta a aquest aspecte que crec que és molt important. Vostès ja saben perfectament que he estat molt de temps conseller de Sanitat (ara ja no ho sóc), però, quan vàrem rebre la sanitat, el problema era si fèiem un sistema mimètic del de la resta de l'Estat o si fèiem un sistema que respongués a la nostra manera de ser, als nostres hàbits, als nostres costums, que és el que vam decidir fer finalment.

És veritat que, en aquest país, el sistema públic coexisteix amb el privat, i Josep M. Martí deia a les conclusions que coexisteixen d'una manera pacífica. Jo no sé si és pacífica. Aquestes coexistències que passen en part en lliure competència, però no crec que sigui una lliure competència total, sempre van lligades a tensions, a dificultats. També és veritat que hi ha una competència, una competitivitat considerable; i és molt important que hi sigui, i és molt important que es creï un mercat i que hi hagi aquesta competitivitat forta. I, com que l'espai radioelèctric del nostre país és limitat, almenys fins al moment actual, ja veurem el que les noves tecnologies ens demanen. Això fa que aquest mercat, a la força, es converteixi en un mercat planificat. I això crea problemes, perquè hi ha aquesta típica discussió de si hi ha una lliure competència o si aquesta competència està massa regulada. Jo crec, sincerament, que, mentre que l'espai sigui limitat, és evident que hi ha d'haver una planificació, que hi ha d'haver un mercat planificat amb unes regles clares que després s'hauran de complir. Quan es produeixen unes regles, després aquestes regles s'han de complir, i s'han de complir d'una manera estricta. És evident que això es pot fer des d'una Administració més o menys prepotent o es pot fer des d'una visió en col·laboració amb els mateixos agents, amb tot l'espectre, a fi que això no sigui un plantejament tan absolutament lligat, potser, amb un govern amb una ideologia, i amb un grau de participació superior. I al final s'han de prendre unes decisions, i, evidentment, les han de prendre unes Administracions públiques.

Nosaltres és evident que hem d'aconseguir aquesta competitivitat, una competitivitat que crec que fa millorar les coses, que crea més eficiència. Històricament, i suposo que continuarà així molt de temps, es competeix en molts casos per la quantitat, però a mi m'agradaria que la competència per la quantitat anés lligada a la competència per la qualitat. Això no sempre és així, però jo sóc dels optimistes que creuen que la qualitat, al final, s'imposa i, per tant,

crec que hem de jugar fort a favor de la qualitat. No hi ha qualitat sense formació, sense recerca. i crec que aquesta és la línia en què hem de continuar.

Les conclusions deien que es plantegen avenços i també problemes, reptes de futur importants que tindrem. A mi em preocupa especialment, com a govern de la Generalitat ens preocupa especialment perquè el català es consolidi, l'espai comunicacional català. Jo crec que això és molt important. Hem d'agrair els esforços que s'hi fan, però no se n'hi fan prou. Hem de reconèixer que ens trobem encara en una situació d'inferioritat, sobretot pel que fa a les ràdios privades. Jo demano que realment s'incideixi en aquest aspecte, que és un aspecte importantíssim per a la nostra identitat.

És veritat que hi ha un perill importantíssim de concentració empresarial que pot comportar un problema greu per al nostre teixit empresarial català, que és petit en aquest àmbit, i això exigirà canviar, en molts casos, mentalitats i plantejaments i buscar, com busquen totes les entitats, fórmules d'aliança que ens permetin créixer. Aquest és un esforç que crec que hem de fer. Hem d'oblidar-nos, a vegades, d'individualismes determinats i buscar fórmules d'aliances que busquen totes les empreses per créixer, però això no vol pas dir, en molts casos, perdre la pròpia identitat, sinó tot el contrari, augmentar la seva identitat. Estem immersos en reptes tecnològics: la digitalització, la difusió per mitjà de satèl·lit..., que evidentment ens faran plantejar canvis molt importants en la manera de funcionar i pels quals seran especialment importants aquests aspectes de formació i recerca. I és evident, i es deia aquí, que s'hauran de produir variacions legislatives, i això em preocupa de manera especial. Hem de ser capaços de regular definitivament aquelles emissores educatives i culturals a fi de donar-los un pes específic important. Per a nosaltres és molt important que hi hagi emissores amb una vessant educativa i cultural.

I, finalment, com en totes les coses que tenen un cert lligam amb l'Administració pública directament, crec que hem de ser capaços d'impulsar mecanismes d'avaluació i de control. No sempre avaluació i control volen dir que ho ha de fer l'Administració pública. També en molts casos es pot fer, com els deia, d'una manera compartida, i és important que s'aprovi la creació del Consell de l'Audiovisual a Catalunya, que espero que serà una eina important d'assessorament capaç d'informar amb caràcter preceptiu no vinculant sobre els projectes de llei relacionats amb la radiodifusió i la televisió i haurà de possibilitar un seguiment dels diferents models de programació

i d'aquell aspecte que per a nosaltres seria més important: la presència de la normalització lingüística dintre del nostre sistema de ràdio.

El que no podem oblidar mai, de totes maneres, és que la major part d'aquestes coses al final són un servei al públic. Hem de veure i hem de ser capaços de copsar què és el que vol el ciutadà de la ràdio per a així poder donar el que realment el ciutadà demana. No sempre el que ciutadà demana és el que surt a les enquestes. Les enquestes d'audiència no sempre van lligades al que el ciutadà sollicita, i cal buscar un sistema que ens permeti avaluar què vol el ciutadà per tal de donar-li el producte més ajustat al que demana. Això és especialment important per a les empreses, per a les entitats lligades a l'Administració pública.

Tenim uns quants anys per endavant. Els reptes i els canvis seran importants i hem de poder afrontar-los. Crec que congressos com aquest, on vostès es reuneixen, participen i discuteixen sobre aquests temes, són una eina importantíssima per a aconseguir una radiodifusió de més qualitat cada cop. Moltes gràcies.

Es declara clausurat aquest I Congrés de la Ràdio a Catalunya.